

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Hogyedve 2 korona 50 fillér, félérre 3 kor. Égyes ár 10 kor.

Verkeszlőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Haris-ház,
borsó a háziratok címezendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Abszolutizmus.

Rettenetes önámítás az ország részéről, ha azt hiszi, hogy az alkotmányt még most is csak védeni kell. A védelem szüksége nem jelenti még a végső veszedelmet. Az igazi veszedelem akkor kezdődik, amikor a védelem már nem elég, amikor ennél többet követel a megfenyegetett alkotmány, amikor a bekövetkező baj olyan imminens, hogy a legenergiusabb mentési akció vált szükségessé.

Amíg az alkotmány sáncait fenyegette az ellenség, elég volt a védelem is. Jó volt a passzív rezisztencia, jó volt a várakozás, jó volt a dac, habár tetre nem buzdult is. De most már nemcsak a sáncokért folyik a küzdelem, hanem magáért az egész alkotmányért. Ez nem rémlátás és nem ok nélküli aggodalom. Nem az ellenség táborából jött a megfélemlítő üzenet, Akik az alkotmányt védték hazafias lángolással, azok mondják, hogy az alkotmányvédelemnek nincs eredménye s az országra tartározhatatlan rászakad az abszolutizmus. A terminust is tudják. A nemzeti katasztrófa napjait március elsejét emlegetik, sőt ujabban már január 28-át.

Konstatálnunk kell, hogy hivatalos helyről ezt a rémületes hírt nem erősítették meg. De meg sem cáfolták. Az abszolutizmus bekövetkezése ennél fogva talán még nincsen tervbe véve, de mint bekövetkezhető eshetőségre gondolhatunk rá illetékes helyen is és ezért se megcáfolni, se megerősíteni nem merik.

A mult héten még képtelenségnek tetszett volna az abszolutizmus gondolata. Az ország komolyan bízott a politikai vezérek béketörekvéseiben és azt hitte, hogy a válság a kibontakozás stádiumában van. Azóta nagyot fordult a világ. A vezérek békekísérletei be fagytak és publicisztikai manifestációkból tudta meg a nemzet, hogy Kossuth, Apponyi és Andrássy nem akarnak bekülni. Ilyen körülmények között el lehet képzelni, hogy a korona a végső eszközt fogja felhasználni a nemzeti ellentállás letörésére. Bécsben valószínűleg nem tartják a legrosszabb kormányzati formának az abszolutizmust és amikor látják a nemzeti hajlíthatatlan engesztelhetetlenséget, szívesen megbarátkoznak azzal a gondolattal, hogy megtörik a nemzetet, ha meghajlítani nem tudták.

A koalíció azt mondja, jól van. Hadd jöjjen hát az abszolutizmus. Jöj-

jön a nyomor és a szenvedés. Jöjjen az akasztófa, amelyet Tisza István már másfél évvel ezelőtt jósolt meg az obstrukciónak. Mintha a nemzet azért küzdött volna, hogy nyomorba és szenvedésbe süllyedjen.

A koalíciónak természetesen nagy oka van rá, hogy így beszéljen. A helyzete csak úgy szilárdulhat meg, ha a nemzetet elhítteti tudja, hogy reá ezentúl még nagyobb szüksége lesz, mint eddig. Továbbá tanácsos lefoglalni a nemzet gondolkodását új eszmékkel, nehogy a multba tévedjen vissza a tekintete és mérlegre tegye az eddigi küzdelem sikereit és balsikereit. Mert a mérleg kedvezőtlen. A koalíció jót akart kétségtelenül, de nem volt ereje hozzá, hogy a jót meg is valósítsa. Meg akarta védeni a nemzet alkotmányát és ime az alkotmányt a végveszedelembé sodorta.

Ennek a rettenetes kudarcnak az elkönyvelésétől fél a koalíció.

A saját szempontjából igaz van, amikor a kudarcot takargatni akarja. De nincs igaza a nemzeti érdek szempontjából. Mert nem lehet igaz, hogy a nyilt abszolutizmus, az alkotmány teljes és végleges felfüggesztése jobb, mint egy-egy nemzeti jognak — legyen az bármilyen drága és bármilyen szent

TÁRCA.

Előszőr.

A kertnek elrejtett zugában
Kedvesét varja a leány.
A hold búhajosan világít
Es esattog, zeng a csalogány.
A rózsák keblüket kitarják
Szemérmesen, szerelmesen. —
Könyű szárnyán az esti szellő
A fakat rázza kéjesen.

A lányka bent ül a lúgasban,
Nem tudja, mért oly nyugtalan!
Egy ismeretlen érzés járja
Mindenét alai untalan.
Oly édes-bús, borongós érzés —
Oh! lyet még nem érke —
Lehellete sohajja valik
És égővé tekintete.

Léptek közelegnek, ismert léptek —
Kit várva vart: az ifjú jött;
Remegve hull kitar karjába
Hosszú lázas csókok között.

A méla hold felhők mögé bujt,
Elhallgatott a csalogány...
Útott élted legszebb óraja
Szegény leány, szegény leány!

Kondoros Elemér.

Diák-élet.

Irta: Kovács Zsigmond.

„Heten valának együtt...“
Tehát többen, mint a Garay „Obsitosában, ahol csupán hárman valának együtt.“
Tudniillik hét diák kelt útra a sárospataki kollégiumból egy szép júniusi napon, ezelőtt mintegy 35 esztendővel, hogy a pünkösdi szent: unnepekre szíjelenjenek a Bodrog, Tisza, Hernád és Sajó vizek mentében, s hirdessék az úrnak ígét a szentléleknek kettős tüzis nyelvek alakjában való megjelenéséről.

Ez a hét diák pedig azon oknál fogva verődött: így össze, mivel Sárospataktól

mindannyian nyugati irányba igyekeztek, az egyiknek szülői Abaujban, a másiknak Tornabán, a harmadiknak Borsodban, avagy Gömörben lakván.

Pompás jökedvű fiúk voltak s ami fő: hatan közülöka híres „pataki kórusnak“ voltak tagjai. Minél fogva kiválóan szép hanganyaggal rendelkezének.

Zengett is hegy, erdő a merre ök elvonultak. Tanulhattak tölük énekelni még az erdők madarai is.

Volt azonban egy igen nagy bajuk. Az t. l. hogy amint zsebeiket sorra kiforgattak nem voltak képesek négy-négy krajcárnál többet kiontani

Indulás előtt külön-külön mindenik egy számított, hogy ha neki nincs, majd lesz a többi utitársnak. Tehát nyugodtan keltek utra

Amikor aztán a turpisság kitunt: egymásra néztek. És elkezdtek tanakodni:
— Mi lesz most?...

Tüdőbetegségek, hurutok, számarkőhőges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára Dvegenkint 4.— koron.

F. Hoffmann-La Roche & Co. (Szőke)

is — a nélkülözése. Amig alkotmányunk van, addig nincs okunk kétségbeesni. Amit most nem vivhattunk ki, kiküzdhetjük azt máskor: — éppen az alkotmány erejénél fogva. De ha nincs alkotmányunk, akkor békétüréssel, várakozással, csöndes taktikázzal és passzív rezisztenciával meg lehet talán védeni az országot az akasztófától, de amit elvesztettünk, azt legfőkébb ha forradalommal lehet visszaszerezni.

De nincs igaza a koalíciónak a politika szempontjából sem.

Amíg volt remény a békés kibontakozásra, amíg volt remény törvényes ellentállással kiküzdhetni a nemzet igazait, addig a koalíciónak nemcsak joga de kötelessége is volt ott maradni, ahol a nemzet bizalmából küzdött az ország érdekeiért. Am most, mikor maga a koalíció hirdeti, hogy kudarcot vallott, hogy nemcsak a nemzet jogait nem tudta megvédeni, de nem tudta megvédeni az alkotmányt sem, mikor a nyílt abszolútizmus réme fenyegeti az országot, akkor a koalíció vezéreinek le kellene vonni a konzekvenciát és a nemzeti küzdelem vezérletét szerencsésebb kezeknek engedni át. Mert nemcsak a miniszterek bukhatnak, de bukhatnak a pártvezérek is.

Ha a kormánytól, aki csak politikai pártok bizalmára támaszkodhatik, joggal azt követelhetjük, hogy valamely szándékának valamely tervének a sikerelensége esetén lemisszionáljon, mert a pártja bizalmát tovább nem bírhatja, akkor a koalíció vezéréitől szászor inkább követelheti ezt az országot, mert a vezérek az egész nemzet bizalmát követelték, de a kudarc után többé nem követelhetik.

Vagy ha fáj nekik lemondani a vezéri dicsőségről, ám maradjanak, de akkor legyen erejük bevallani az erőtlenségüket és ne küzdjenek az elérhetőért. Elégdjék meg a koalíció azzal

ha az ország alkotmányát menti meg. Dicső lett ez is. Tessék elhinni, dicsőbb, mint az abszolútizmus nyakunkba szakasztása.

A földmives-szövetségek. Egy nagy jelentőségű esemény fölött rövidesen napirendre tért a múlt napokban a sajtó. Ez az esemény az, hogy a kormány úgy a nemzetközi, mint az újjászervezett szocialdemokrata pártnak megadta az engedélyt, hogy a földmives-munkásokat az egész ország területén egy-egy szövetségbe tömörítsék és szervezzék. Ez a tény a mezőgazdasági munkásoknak és kisgazdáknak gazdasági szervezését jelenti, még pedig szocialdemokrata alapon.

Gazdaságilag, ugyanezen az alapon, nálunk eddig csak az ipari munkások voltak szervezve. A fővárosban az ipari munkásoknak immar nyolcvan százaléka, a vidéken mintegy negyven százaléka tartozik a szocialista szervezetekbe.

Ismerjük ezeknek a szervezeteknek működését, mely jóformán kizárólag oda törekszik, hogy a kapitalisztikus termelést gyöngítse és bizonytalanná tegye.

Az ipari munkások szervezeti ügy a vidéken, mint a fővárosban számtalan sztrájkot csináltak eddig, melyekkel gyárakat, sőt egész termelési ágakat döntöttek veszedelembé. Mindennek dacára el kell ismerni mindenkinek, aki elfogulatlanul ítél, hogy ezek a szervezetek, a munkások szempontjából, áldatosan működtek.

Mindenekelőtt elérték azt a célt, a munkabér és a munkaidő egységessé tétele által, hogy a szervezett ipari munkás ma sokkal többet keres, mint keresett annak előtte és hogy a munkaidő a legtöbb iparágban, napi 12—16 órától 9—11 órára szállott le. Masik eredménye a szervezetnek az, hogy kivívta a munkást, rendszeres oktatásban részesíti a szervezeti tagokat és biztossá mondható, hogy a szervezetek az általános műveltség terjesztésében úgy működnek, akár az iskolák. Igaz, hogy a szerveze-

tekben a munkás által elsajátított műveltség egyoldalú és túlzottan reális. Ugynevezett szocialista műveltség ez, amely fanatikus gyűlöletet hirdet a vagyonos osztály és a tulajdon ellen. És mert kevés az önálló gondolkozású munkás, aki ezen egyoldalúság alól magát emancipálni tudja, természetes, hogy a munkások legtöbbször — vezetőik biztatására — a legképtelenebb megzalmakba is be hagyja magát ugratni.

Kétségtelen tény, hogy az ipari munkások mozgalma már is jelentékenyen megváltoztatta úgy az ipari termelést, mint a szociális viszonyokat. Ezek a változott viszonyok általánosságban véve kedvezőtlenek úgy a munkaadóra, mint a munkásra nézve. De csak általánosságban véve. Mert az ipari munkás, dacára szervezett és műveltebb voltának, ma is csak úgy küzdök, mint azelőtt, ami onnan van, hogy jelen ékenyen emelkedett keresetének nagy részét, 10—30 százalékát, a legkülönbözőbb címeken pártcélokra kell fizetnie: szakszervezeti illetéket, ellentállási alapilletéket, előfizetési díjat a pártlapra és szaklapra, part adót; ezenkívül könyveket, füzeteket, röpiratokat, jelvényeket kell vennie; minduntalan reudkivüli párt —, vagy sztrájkcélokra kell adakoznia és ezenfölül fizetnie kell a beteggyógyító díjat is. Így egy fővárosi jobb munkásnál, aki heti 52 koronát keres, — 11—16 koronára felmennek a különféle címeken általa tojesített heti fizetések. Ez pedig azt bizonyítja, hogy a szervezetség által elért eredmények a munkásokra nézve bizonyos mértékig nagyon is illuzóriusok.

És most ugyanigy szerveznek, szervezkednek országsszerte a földmives munkások a kisgazdák is és pedig azok a kisgazdák, akik a saját kis törpebirtokuk megmunkálásán fölül napszámába is jarnak. Jó masfél millióra rug azoknak a törpebirtokosoknak a száma, akik napszámába is mennek dolgozni. És ha csak a fele lép be ennek a tömegnek a szervezetek kötelékébe, a birtokos osztály már ekkor is egy olyan befejezett eseménnyel áll szemben, amelylyel minden körülmények közt számolnia kell.

volt. Rögtön beletalálta magát a helyzetbe.

— Isten hozott benneteket édes öcsém! Lesz ebéd, csak legyetek egy kis türelmemmel. Addig is igyatok egy pohárka szilviorumot; s ha tetszik van szalonna is...

Az ebéd aztán elkészült. Az éhes diáknépet bizony nem igen kellett biztatni. S mivelhogy az ebédhez volt bor is bőségesen: a kedélyek annyira nekimelegedtek, hogy «cantus praesens» (ma énekvezér) egyszerre csak rágyújtott egy szép magyar nótára s a többiek követték. Képviselvé levén mind a négy «fakke»: egész kórust alkottak. Ha egyik dal elhangzott, kezdtek mást. Akik hallották, nem győztek betelni a gyönyörűséggel.

Ugy estefelé aztán megköszönték a szives vendéglátást. A házigazda sorra ölegette őket, ezzel adott kifejezést nagy megelégedésének.

Utakelés előtt a diákok egyike ezt a kérdést intézte a házigazdához:

— Kedves bátyám! nem kaphatnánk mi egy szekeret Gönczig!

— Kaptok édes öcsém, azt is! Mindjárt szólok az egyháznak, hogy kerítsen embert, ha már mindenáron tovább akartok menni.

A szekeres csakugyan előállt. — Meg-

egyezett abban, hogy minden diák fizet fejenként 40 krajcárt, ami összesen 2 forint 80 krajcárt tett ki.

Aztán búcsút vettek s felülte a hosszú szekérre, mely négyrendbeli szalmával volt felszerelve.

A elkész még sokáig nézett utánuk. Az jutott eszébe, hogy valamikor ő is így utazgatott; de bizony az már jó régen volt. Ki tudja, nem akkor volt-e boldogabb?...

Szép vadregényes vidéken visz az út K. Vagótól Gönczig s különösen Telckibánya körül elragadó a tájké.

A diákcsoport a hegyek közt is rá-rágyújtott néhány szép dala. A hegyoldalak visszaverték a hangot, úgy, hogy aki valamivel távolabbról hallotta ezt a tündéreknek is beillő mulatozást: azt hihette, hogy két csapat dalol külön-külön.

Késő este volt már, amikor beérték Gönczre. Utközben egyik diák ajánlatára abban állapotok meg, hogy a tanítóhoz fognak szállni. Azt úgy ismerték mint barátságkedvelő embert, aki nem szokott a vendégtől megijedni. S aztán annak, aki az odaszállást indítványozta, a tanító valami czimen rokona is volt...

Gyaloglás nem aggasztotta őket. Ahhoz értettek jól. Nem voltak nagyon elkényesztetve, mint a mai II-od osztályú vasúti jeggyel utazó fiatalok. De az étkezés?... Itt már komoly aggodalom fogta el őket, mert éhesen még a katona sem tud gyalogolni.

A vágási erdőből kiérve, egyszer csak megszólalt közülök az egyik, a legidősebb, aki a teológiát már elvégezte s ezidőtájt joghallgatóként szerepelt:

— Csak gyertek utánam, majd én vendélek! Tudom már én, hol kapunk enni.

S a teológiát végzett jogász bevezette a hat szép hangú diákok (ő maga nem igen értett az éneküléshez) a k.-vágási ref. parohiara.

Gulyás tisztelendő ur, a népes vágási egyház érdemes elköszése, csak nézte ezt a diákbevonulást. Nem tudta elképzelni: mit akarnak mi jaratban vannak?

De nem sokáig maradt bizonytalanságban. A legvénebb diák kirukkolt ekképen: — Bocssasson meg tisztelendő ur, hogy így saskamódjára meglepjük. Bevalljuk öszintén, hogy éhesek vagyunk. Nagyon megköszönénk, ha szives lenne valamivel megvendégetni.

A pap jovialis, vendégszerető ember

Evről-évre kísért az arató sztrájk réme, mely tavaly a Dunán túl be is köszöntött. Ha az ország földműves munkásait egy vagy két szövetséghez közös gazdasági érdek, ez a legerősebb kapocs fogja fűzni, — nagy a valószínűség, hogy akkor egy általános sztrájk fejlődik ki.

Ez azonban még nem jelent bizonyos veszedelemet. A nemzetközi szocialdemokrata párt-nak, melynek a sztrájkrendezés a legerősebb taktikai fegyvere, aligha lesz talaja a földműves munkások közt. Az újjászervezték 99 százaléka ellenben mezei munkás. Ez a párt 6 évi fennállása alatt soha még sztrájkot nem rendezett és nem is valószínű, hogy tagjait belátható időn belül sztrájkba ugrasztaná; hiszen mindig békés eszközökkel dolgozik.

Helyes volna azonban, hogy a birtokos osztály szintén szervezkedjék és okosan előrelátó taktikával alkalmazkodjék a földműves szövetséghez, hogy azzal békésen együtt működhessen.

A közigazgatás zavartalansága és a válság.

Kendkívül bajos ma a helyzetet, mely mindinkább váltagsosra fordul, szigorúan vett közjogi és alkotmányjogi tételek szempontjából elbirálni; — mert bizony tuljutott az már minden tételes jogon és törvényen. Csak egy bizonyos. Az, hogy olyan területre is átcsapott már a válság, melynek voltaképpen semlegesnek kellett volna maradni, mert édes mindnyájunké; olyan területre, mely érdekeinket a legérdeknyebben sérti: a közigazgatás rendes menetének területére, ahova ellentétes politikai kérdéseket egyáltalán nem volna szabad sohasem atvinni. A közjogi és közigazgatás kapcsolatosak ugyan egymással, de mégsem annyira, hogy a közjogban beállott válsagnak a közigazgatás rendes menetét megakadályoznia szabad volna.

A jelen állapotoknak, legalább a többségi pártok állítása szerint, végéig nem a feloldulás előkészítése volna, hanem ellenkezőleg: a jogállapotok tisztázása és rendezése. Eltekintve attól, hogy a politikai harc bekövetkezett elfajulását és a helyzetnek

szinte kibogozhatatlanul összekuszálódását semmiképpen helyeselni nem tudjuk, — akárik legyen is a feloldulás okozója, — úgy veljük, hogy a többségi pártok a harc eszközeit sem választották meg jól; mert az legalább is helytelen, hogy feloldulást esá-nálnak szigorúan körvonalazott és megvalósítható irányelvek nélkül, csak azért, hogy alkalom legyen rendet csinálni.

De persze e részben ma vitázni fölösleges, mert karbaesztet faradság.

Tény, hogy az 1867. évi XII. törvény-cikk 11. §-a által teremtett helyzet ma vitassa vált. A parlamenti többség jogtagítást és tisztázást óhajti, amihez elvitathatatlan joga van; a korona viszont igen nyomós és súlyos okokból nem tartja az időpontot alkalmasnak arra, hogy a vitás jogok ma alaposan reformáltassanak, hajlandó azonban olyan újabb tételek elfogadására, melyek ügyes és megfelelő alkalmazásával a nemzet, kedvezőbb körülmények közt, majdan minden jogát érvényesíthesse. A többség azonban mereven odaillott abszolút tettelekből indul ki, melyeket a helyzet tekintetbe vétele nélkül, azonnal érvényesíteni akar.

Akik komolyan, gyűlölködés és szenvedélyeskedés nélkül itélik meg a helyzetet, azok tudják, hogy a többségi pártok abszolút igazságtételei, amiket, minden áron megvalósítani óhajtanak, úgy bent, mint kint olyan fordulatokat és válságokat idéznek elő, melyek következményeit senki sem óhajti és amelyekért a felelősséget senki magára nem veheti. Mert egy meggondolatlanul erőszakolt válság tényleg olyan fordulatot idézhet elő, mely Európa összes nemzetközi viszonyait alapjában megrazhatná, amiben vesztesek volnának. Ez pedig rettenetes baj volna reánk nézve.

E mellett mindig kisebb baj az, hogy az alkotmányosság kérdése tekintetéből vizsályban élünk, melyben a korona egyelőre nem enged a maga álláspontjából és az ellenzék sem akar engedni. Anglia alkotmányos fejlődésének folyamatában is fordult elő ehhez hasonló helyzet; de ez nem feltételezi szükségképpen az állami rend teljes felbomlását. Egy jogi vita még nem hadi állapot.

A király joga a kormány kinevezése és tekintetben személyekhez nincsen kötve. Maga Deák Ferenc is így írt erről: »Monarchiában a miniszter mindig a király minisztere és mint ilyen felelős az országnak... Monarchiában az országnak külön a fejede-

lemről elvált és azzal ellentétben áhó minisztérium elképzelhetetlen. — Parlamenti gyakorlat és szokás azonban, hogy a kormány tagjait a többségből veszik.

Tudott dolog az is, hogy az igazi parlamentarizmus a pártok váltakozó uralmát feltételezi és Anglia példája arra is utal, hogy a hol az egyik párt lekerül az uralomról, o t veszi azt fel a másik — akármilyen ellentétes elveket hirdet is az uralomra jutó párt. A kormányra jutott győztes párt uralmát ott nem az jellemzi, hogy azonnal és minden létezőt felforgasson, hanem az, hogy a jert nyomon haladva, folytatja elődje politikáját és a reformokat, a változtatásokat, miket a saját szempontjából a nemzetre előnyösnek tart, adott alkalommal a maga izlése és felfogása szerint vízi keresztül. És ki meri azt tagadni, hogy országos egyetemes érdekből ez az egyetlen helyes kormányzási módszer?

A szövetszektet pártok kezdettől azt hirdették, hogy a 67-es alapot egyelőre nem akarják megbolygatni, de követelik azt meg amazit és amig azt nem kapják meg, addig nem vállalnak kormányt. Ezeket a követeléseket — országos érdekből — nem lett volna szabad ilyen mereven formulálni, hanem a Tisza-kormány lemondásával atvéve a kormányzást, cselekedni az adott helyzet és a viszonyok figyelembevételével. Es hogy nem így cselekedtek, abban van minden' baj kúforrása.

A Tisza-kormány lemondott, új többségi kormány nem akadt, vagy nem tudott létrejönni, az ország pedig e miatt mégsem maradhatott kormány nélkül. Ilyen körülmények közt lépett kormányra a Fejérváry-kabinet, melynek bevallott célja: az alkotmány keretén belül rendezett állapotok előkészítése és a mellett a közigazgatás rendes menetének biztosítása lehetett csupán.

Bizonyos, hogy ezek egyike sem törvénytelen cél bár; de bizonyos az is, hogy hogy ez a helyzetet feje tetejére állította; viszont nem kevésbé bizonyos az is, hogy az ellenzék tévesen fogja fel, ha a létező kormányt abban istámadja, hogy az a közigazgatás rendes menetének biztosítására tisztviselőket, vagy mondjuk fősípanokat nevez ki. Mert a kormány ez a ténykedése közredeből folyik, mit politikai vita tárgyává tenni nem lehet okos dolog.

Az élére állított helyzetből folyik, hogy nincs költségvetés és nincsen újonc. Ez az a hozzáférhetetlen védelmi fegyver, mely s

Nem akarván csakugy közönséges útas módjára bevonulni, elhatároztak, hogy a tanító ablaka alatt mindenekelőtt egy nótát dalolnak el. A »rokon« útan megtudtak azt is: melyik a tanító legkedvesebb dala?

Amint rákérzik:

»Kisérj ki rózsám siromig...« egyszerre csak azon veszik magukat észre, hogy egy 8-ik egység áll melléjük s fújja versenyt velük a dalt.

A tanító volt.

A dolog ugyanis akként történt, hogy a ház lakója; amint kedvenc dalának égfélé törtetését meghallotta: félfálmosan kiugrott az ágyából (mert ekkor már fekdűt) s magára kapva valami rokk-féldt, villámszerűleg künn termett a szabadban. Azt se kérdezte: kik az ottalók? csak hozzájuk csatlakozott. Tudta ösztönyszerűleg, hogy akik őt így ki-lelces meglepésben részesítik, azok mindenképen szíve szerint való emberek lehetnek.

Csak amikor a dal utolsó akkordjai is elhangzottak, akkor szólt ennyit:

— Barkik vagytok is urak, a legkedvesebb vendégeim gyanánt fogadlak benneteket!

Azzal aztán tuszkolta be őket a szobába. A »rokon« beuattatott ottbenn valamennyit.

A tanítót (ideírom a nevét is) Fővenyessynek hitták. Igen csinos, nőtlen fiatal ember volt. Ezen időtájtban udvarolt egy szomszéd falubeli kisebb birtokos leányának, akit azonban a szülők nem akartak hozzá adni; keveselték a tanítói-állást. A fiatal ember ebbeli bánatjában. nap-nap után kiállt, úgy az estéli órákban, a szomszéd falu felé néző iskolához folyosójára s messzire elhalló gyönyörű érczes hangját nekieresztve, elidalgoltatta kedvenc dalát, azt t. i. amely ekként kezdődik:

»Kisérj ki rózsám siromig...«

A rokon diák tudta ezt, — s innen származik a megfajtés, hogy miért gyujtotak éppen erre a nótára, ott az ablak alatt.

A preczeptort (mert ez is volt) Fővenyessy két nagy kancsóval rögtön küldte borért. Nem kellett messze menni, csak a ház alatti pinczébe. Került vacsora is, — s az éhes diákok ugyancsak kedvük szerint lakmározhattak. Bizony reggel felé járt már az idő, amikor ki ide, ki amoda lefeküdt.

Reggel felé a vágási szekeres bekapogtat a konyhába, ahol látta, hogy már forgolódik valaki. A tanító ösényje volt, ki a diákok részére reggelit szándékozott készíteni. A szekeres nagy tisztességtudással előadja, hogy ő mar indulni szándékszik haza,

csak a fuvarbért várja. S kérte az öreg asszonyt, szólna a diákoknak.

Ez odamegy a rokon-diákhöz s elkezdi ébresztgetni:

— No mi az? — szolt a diák nagy álmosan. — Mit akar?

— Kedves Józsikám! — felel rá az öregasszony, — a szekeres kéri a fuvarbért. Mit mondjak neki?

— Majd kifizetjük, — Azzal befordult s aludt tovább.

A szekeres azonban ezzel a felelettel nem érte be. Továbbra is sürgette fuvardíját

Az öregasszony még egyszer bement, újból fölrazta rokonat s tudtára adta, hogy a szekeres nem hagy neki békét.

De erre már a diák mégis felült ágyában, sőt a szomszédját is felbáldöste (mert ketten haltak egy ágyban) s elkezdtek t na-kodni.

— Nincs pénzünk kedves néni! Mondja meg annak a jó embernek, hogy majd kifizetjük, ha Patakra visszakerülünk.

Az asszonyt mit tudott tenni, kiment, de újból visszatért s azt mondta, hogy az ember már nem bánja, csak legalább pár sor írást kapjon, amely igazolja követelését.

Megirták neki ott az ágyban. S a jó ember aztán ezzel az írással egész nyugod-

kormány ellen fordul. Az ellenzék és a megyék hatásköre törvényesítéssel többre nem terjed, mint annak szigorú ellenőrzésére, hogy ezeket a főfontosságú alkotmánygaranciákat a kormány ne érintse, tehát ez alkotmányosan megajánlott adot, se ujoncokat önkényesen ne szedjen; amire különben kísérlet nem történt.

Eléggé megnehezíti a helyzetet ez a kénytelenség is; ezután ezt élesíteni már nem volt volna szabad, mert ez már nem jogi vita többé, hanem maga a válság, mely igen súlyosan érint messzeszennő érdekeket.

Parlament többségnek és megyéknek csak akkor lett volna joguk a tetleges ellentállással teret lépni, ha a kormány egy új választási törvény, új sajtórendszabályt, új anyagi és alaki büntetőjogot akarna a nemzetre ráerőszakolni; ha sértené az alkotmány biztositékait, az egyéni szabadságot, vagy a tulajdon szentségét; ha megajánlasi törvény nélküli adókat akarna beszélni, vagy ujoncoztatna ilyen kerényletek ellen jogosult az ellentállás, ha tetleges is. Amíg azonban egy kormány ilyen jogokat nem érint, míg csak arra szorítkozik, hogy a közigazgatás rendes menetét biztosítsa, addig alkotmányos sérelemről beszélni nem lehet: és az ellentállás ilyen célon túlmennő alkalmazásának nincs meg az indoka, tehát nincs meg a törvényes alapja sem.

A főispáni kinevezéseknek, miket a király ír alá és a kormány csak ellenjegyez, nincs alkotmányellenes tendenciája; a főispánok hivatása nem lehet más csak annyi, hogy a közigazgatás rendes menetét biztosítsa. Ha egy kormány lemond, az összes főispánok rendelkezésére bocsátják állásaikat az új kormánynak, miután bizalmi állást töltöttek be. A főispán tehát, míg alkotmányellenes cselekedetet nem követ el, csak úgy előzetesen agyon nem üthető.

Nem mi vetjük fel itt elsőként az eszmét, hogy a közigazgatás rendes menetének kérdése vonassék ki a nagy politikai kavargás posványából; sok megye foglalkozott már ezzel az eszmével és az ellenzék egyik vezéralakja: Eötvös Károly is annak a nézetének adott kifejezést, hogy nem helyes dolog a közigazgatás rendes menetét a politikai kérdésektől föloldozni.

Úni egy kormányt, ha tesz valamit amit pártdeklarációból sérelmesnek tartunk, nagyon kényelmes állapot; mert hiszen utni akkor és azért is lehet, hogy semmit sem tesz. Mert törvény szerint akkor is megkamatható egy kormány, ha a törvénynek

végrehajtásában, vagy a közsédek és közbátorság fenntartásában követ el mulasztást; a mennyiben mindez a törvény által rendelkezésre adott végrehajlasi eszközökkel elvárható lett volna.

Aki az adott helyzetnek az egész perspektíváját megérti, az tudja, hogy miért nem vállalnak a többségi partok kormányt, holott ez minden parlamenti többségnek nemcsak joga, de kötelessége is volna. Hiszen maga Kossuth Lajos mondta, hogy semmimem könnyebb a világon, az oppozíciónál. Hogy azonban ezzel az ország érdekében, a közjónak használnak-e; az más kérdés s ezzel nem is törődnek azok akiknél fő az, hogy a népszerűség dicsfényében suttérkezzenek.

Ujdonságok

Szentes, 1906. január 21.

— **Megsemmisített megyei határozat.** Csongrádvarmegyének a passzív rezisztencia tovább fenntartására nézve, a decemberi meggyegűdésen hozott határozatot a belügyminiszter megsemmisítette. A miniszteri rendelet f. hó 19-én érkezett le a vármegyéhez és rendeletében miniszter felolvastván az alkotmányvédő bizottságot, szigorúan meg-hagyja az alispannak, hogy a bizottság tanácskozásai céljára a megyeházán helyiséget ne adjon. Hangsúlyozza a rendelet, hogy a miniszter az önkéntesen fizetett adók beszolgáltatását és az önként jelentkező ujoncok szükséges iratainak kiállítását várja el az alispántól s hogy ezt a rendeletét 8 nap alatt végre hajtva, erről jelentést tesz, különben a leg-szigorúbban volna kénytelen vele szemben eljárni.

— **Károlyi Sándor gróf a tiszviselőkért.** Károlyi Sándor gróf egy Mentonéból keltett levelelben tudatta Kelen BÉLA dr. országgyűlési képviselővel, a csongrád megyei alkotmányvédő bizottság elnökével a passzív rezisztencia folytán esetleg felüggesztendő köztiszviselőik kártalanítása céljára huszonegy koronát bocsát az alkotmányvédő bizottság rendelkezésére.

— **Gyermekvédelem.** A belügyminiszter, mint félhivatalosan jelentik, körrendeletet adott ki az elhagyott gyermekeknek a me-

menjen el. De hát miért nem csinálta dolgát jobban?...

— Mar én csak a mondó vagyok, tiszteendő uram, hogy az az én pénzem nem vészhet el. Itt az irás, az nem hagy hazudni. Aztán meg lehetetlennek tartom én azt, hogy azok a fiatal urak csalók legyenek!

De már erre a pap elmosolyodott. Abbahagyta a tréfát s így szólt az emberhez:

— Erős hittel bíró ember maga, édes András barátom! Az ilyen ember igen ritkán szokott csalódni. Ime itt a pénz; használja el békességel!

— Hej, kedvest tisztelőm uram! — felelt erre az ember. — Nem igen búsltam volna én azon sem, ha pénzemet végkép nem látom. Elvinném én azokat a fiatal urakat, ha még erre járnának, ingyen is. Mert én olyan szép énekszót, aminőt azok véghezvittek, nem hallottam életemben soha. Nem hiszem, hogy annál már szebben az anygálok is tudnának énekelni. Áldja meg az isten őket minden javaival...

A pap úgy elmélázott erre a szívből eredő egyszerű beszédre. Bizony sokban osztotta nézetét ő is annak az együgyű embernek.

nedék-heyeiken való idiglenes felvétele dol-gában. A rendelet szerint, halaszthatatlan sürgős esetben, ha a gyermek léteérdeke megköveteli és ha az arvaszéki intézkedés bevárásából előállható késedelemben vesze-delem van, az igazgató főorvos az intézetbe vitt gyermeket hatóságí intézkedés előtt is fölveheti abban az esetben, ha a községi elő-járóság a járási hatóság elkerülésével ily esetben a fölvetelre jogosult gyermek családi viszonyaira és a hozzátartozók vagyoni és kereseti viszonyaira vonatkozó adatokról bi-zonyítványt állít ki és ezt a gyermekkel, ille-tőleg kísérőjével együtt a menedékhely igaz-gató főorvosának beküldi.

— **A Balogh János kútbaesett öröme.**

Balogh János takarékpénztári igazgató, ahogy tegnap reggel betéti irodájába, ke-zébe vette az egyik helyi lapot és becépillant-ván, szemé menten megakadt egy hírcsékén, amely őt rettenetesen lehazaarúlozza azért, mert — úgymond, az alkotmányvédés mai dicő korában nem atallotta úgy a maga, mint a gondjaira bizott Szentesi Takarékpénztár állami adóját is titokban a magyar királyi adóhivatalnal befizetni, Az újsághír el-olvasása vegyes érzelmeket keltett Balogh Jánosban. Egyfelől örült, hogy az ő állami adója már be van fizetve, tehát nem tartozik a kincstárnak semmivel sem, másfelől meg őd felett felindult azon, hogy a vezetése alatt levő takarékpénztár adója is titkon be legyen fizetve, ezzel őt még majd a mérleg hamisítása gyanúja is terheli, mert hiszen ő a takarékpénztár múlt évi üzleti zarszamadásának teher-lapján, az intézetet terhelő, tehát kifiz-etetlen tételeket mutatja ki ezt az adó-összeget. Alig is várta, hogy 8 óra legyen, menten sietett a királyi adóhivatalba, meg-tudakolni: ki fizette ki az ő állami adóhatra-lékat, hogy a nemeslelű egyénnel szemben halás köszönetét méltóan tolmácsolhassa; de főleg kíváncsi volt megtudni: ki fizette ki titkon az ő tudtan kívül a takarékpénztár múlt évi adótartozását, mert világos, hogy az ellen, aki őt így egy mérleg hamisítá-gyanújába keveri, azonnal meg kell tennie a megtorló lépéseket. A felvilágosítás melyet e kérdésre nyert, alaposan kútbaejtette a Balogh János örömét. Megtuata ugyanis, hogy bizony az ő állami adóját a királyi adóhivatalba sem ő, sem senki titkos jóaka-rója be nem fizette, ez az adótartozás tehát tényleg teljes összegében fent áll. Igaz, hogy másfelől megtudta azt is, ami viszont meg-nyugtató volt, hogy a takarékpénztár adó-ját se fizette be senki titkon s hogy e sze-rint őt semmi körülmények közt nem érheti a mérleghamisításnak még gyanúja sem. A Balogh János dolga ezzel, ha mindjárt öröme a kútba esett is, rendben volna. Tisztázásra ezek után csak az a kérdés szor-ul, hogy a mai szomorú viszonyok közepett okvetlenül szükséges-e egymást ok nélkül lepocskondiáznunk és hogy egy pénztintézet dolgában, mely nem a saját vagyonát kezeli, hanem a másokét, — annak hitelrontására csakugyan szükséges-e céltuzatos hírekkel riad-alat felidézni?

— **Agyonütötte a testvérét.** Érdekes bűnpört tárgyalta a napokban a szegedi büntető törvényszék. A múlt év nyarán történt, hogy Molnár István sándorfalvi napszámos agyonütötte a testvérbátyját, Sándort. A testvérek kint a földeken burgonyát kapáltak. Ott volt a Moinár Sándor sógora is, aki-

tan kelt útra, meg volt győződve szentül, hogy a pénze nem vész el.

A diákok is felvanszorgtak lassan s a jó reggeli elköltése után útnak eredtek ők is — de most már csak úgy sper pedes apostolorum.

A pünkösdi szent ünnepek befejeztével a hét diák már nem együtt utazott vissza a kollégiumba. Megbízta hat maguk közül még elválasuk előtt egyet, aki a fuvarbért átadja majd a vágási szekeresnek. De ez útját nem Vágás felé vette; amiért is a pénzt egyik szomszédfalubeli tanítónál hagyta, megkérve azt: juttatná el a 2 forint 80 krajcárt Vágásra illetőségi helyére.

Hanem a diáknép furfangos. Tréfát csinál mindenütt, ahol arra alkalma van. A pénzt átadó diák megkérte a tanítót: ne a szekeres embernek fizesse ki a pénzt, de a papnak s mondja meg neki, hogy a kézbesítés előtt fuvarszon rá a kissé naív gondolkodású fuvaros emberre. A pap maga is tréfa kedvelő ember volt s elértette, mit akar a diák?

— No, András! — szólt azután, amikor a jámbor férfút magához hívatta — baj van! Maga ugyan sohse látja fuvarbért, amiért a diákokat Gönczre vitte. Sajnálom, mert bizony én szóltottam föl, hogy

vel István tréfaképen kötöződött. A kedvesét hozta szóba, nem éppen válogatott kifejezésekkel, amiért aztán a leány a sógorához fordult oltalomért, aki le is intette az öcsészt, hogy ne kötöződjék a lanyyai, hanem dolgozzon. Ebből aztán szóváltás támadt a testvérek közt s Molnár Sándor a kezében volt kapavai fejbe akarta ütni az öcsészt. Ez azonban ügyesebb volt, megelőzte és úgy sujtott le a kapavai a batyjára, hogy az, a szenvedett sérülés következtében, néhány nap múlva meghalt. A kir. ügyész erős felindulásban elkövetett, halált okozó súlyos testi sérítés büntetével vádolta a most katonáskodó Molnár Istvánt, akit azonban a törvényszék, beigazolván István az önvédelmet, felmentett.

— Halálózás. Viszonylag rövid időközön belül másodikszor történik nálunk olyan mélyen megrendítő eset, hogy egy hosszú és boldog hazaságban együtt eltöltött élet után egy agg házaspár gyorsan követi egymást a halálba is, hogy egymástól a túlvilági életben se szakadjon el. A múlt év őszén a Zsódos parilyest elhalálózása kapta meg a sziveket, most dr. Fusti Molnár Sándor takarékpénztári ügyész ért hasonló megrendítő gyász abban, hogy alig egy hét előt veszítvén el édesatyját, ime már a szeretett édesanya ravataihoz állítja a kifürkészhetetlen végzet. Öv Fusti Molnár Jánosé, egy héttel agg tejjének elhalálózása után, alig néhány napi betegséggel küzdve, f. hó 18-án halt meg. életének 66-ik évében és tegnap délután temették el a derék matronát nagyszámú gyászközönség mely részvételével. A megrendítő gyászesetről a család a következő jelentést adta ki:

„Aulítottak fajdalomtól lesújtva és a mennyei gondviselés kifürkészhetetlen rendelkeztétől megdöbbenne tudatjuk rönkönkkel s ismerőscinkkel, hogy a szerető jó édesanya, nagyanya, testvér és rokoni: Fülvari Nagy Erzsébet öz. Fusti Molnár Jánosé élete 66 ik évében s bus özvegyege hetedik napján, f. hó 18-án, délután 4 órakor, rövid ideig tartó kínos betegség után elhalálozott. A megboldogult hült tetemét f. hó 20-an délután fél 3 órakor fogták a református egyház szertartása szerint, a református közepmetőben örök nyugalomra teténi. Megpróbáltatással teljes új esztendő virradott mireánk. Egy hete még, hogy atadúk a jó apának, nagypapának, testvér és rokonnak: Fusti Molnár Jánosnak kihült tetemét a anyaföldnek, s ma már, rövid egy hét leforgása után utunk ismét a temetőkeribe visz, hogy mellé fektessük 46 éven keresztül hűségű életűt, a szerető jó anyát, nagyanyát, testvért és rokoni. Gyöngéd lelke nem bírta elviselni a súlyos megpróbáltatást s törekény teste összeomlott az özegeyi látvány sulya alatt. Ma már együtt vannak ismét. Itt e földön 46 éven keresztül béke és nyugalomban éltek egymással, legyen osztályrészük örök béke és nyugalom ott fönt is, az idévőzük honában. A dás emlékeztetükre!

— Felolvasások. A református kör ma is két vallásos estélyt tart, egyet délután 4 órakor, a központban az egyház tanácstermében, ahol Fú t ó Zoltán lelkész és Varg a József tanító tartanak ezúttal felolvasást Práznovszky Emília kisasszony pedig szaval és egyet délután 5 órakor a felsőparton, ahol Koppányi Gyula segédlelkész és Kú t i Ferenc tanító lesznek a felolvasók, közben pedig S a r k a d i Nagy Janos főgimnaziumi tanuló szaval. — A zsidó egyház kebelében alakult felolvasó bizottságnak ma délután 5 órakor. — mint erről mar csütörtökön hírt adtunk, szintén lesz felolvasóestélye a főgimnazium rajztermében, melyen Bánfalvi Lajos tart felolvasást, Sebestyén Lajos főgimnaziumi tanuló pedig szaval.

— Szigorú ítélet. Salánki István, 18 éves mindszenti fű a múlt év június derekán elment Tóthpál Janos tanójára, mikor a haznép a faluban járt bent istenjiszteleten és csak egy 10 éves fű meg egy

15 éves leány voltak a tanyán, akikre édes apjuk ráparancsolt, hogy távolléte alatt senkiben a tanyaháza be ne bocsássanak. Salánki azonban betörte az ajtót és elemelt több apró ingóságot, melynek összes értéke a szar koronát nem haladta fölül. Útközben azonban megbánta tettét. Találkozott a meglopott nak kiségyházunk nevében — Isten legjobb gazda egyik kislányával és annak visszaadta az összes ellopott holmit. „Mond, hogy a búzában találd; oktatta ki a kislányt; — és add oda apádnak.” Dacára ennek azonban a büntető bíróság elé került az ügy, mely a napokban megtartott főtárgyalás során, tekintettel a vádolt beismerésére, fiatal korára és arra, hogy kar egyáltalán nem merült fel, a 92. szakasz alkalmazásával, a legalacsonyabb büntetést, hat hónapot szabta ki Salánkira, aki az ítéletben megnyugodott. De hogy büntetőtörvénykönyvünk sürgős reformra szorul, — azt ez az eset is ékes szólan igazolja.

— Adakozás az új templomra. Szentesi evang. egyházunk és a nagyközönség köréből legújabbán szívesek voltak adományokkal növelni a templomépítési alapot a következők: Kovács Mihály 2 kor. Végeller János és neje Vrana Mária 10 kor, Mezőberényi II. kerül. egyházközség 25 kor, Lisska Judit Halász Lajosné 10 kor, Kunos Mihály 20 kor, Kunos Mari Ruzs Molnár Balintné 10 kor, Kunos Julesa Nagy Kovács Mihályné 10 kor. összesen 87 kor. Az előző tizenhetedik kimutatással: 14,285 kor. 50 fill. Ezen kívül Székács József úr 144 kor. ajánlatából az utolsó részlet is befolyt. A körök a vett összegeket, illetve nagylelkű adományokat halas szíveivel nyugtatott, egyszersmind a jökeví adakozóknak isten aidaságnak kívánása mellett — igaz hálmat és köszönetemet nyilvánított. Szentés 1906 január 20-án, Petróvics Soma ev. lelkész.

— Kútba fűt hücska. Kocsis Péter István dorozsmai lúga da 5 éves kis fia a múlt nyáron az udvaron játszadozva, a kút körül ugrandozott s mert senki sem vigyázott rá, megtörtént a szerencsétlenség, hogy a gyermek belebukott az alacsony kaváji kútba és bele is fuladt. Később az apja vizért ment a kúthoz s mikor a vedret lebecsátotta, észrevette, hogy az valami emberi testbe akad. A varatlan csapason holtra rémült ember lebecsátkozott ekkor a kútba és felhozta kis gyermeke holttestét. Gondatlanságból okozott emberöléssel vádolva, került ezért Kocsis Péter István a napokban a büntető bíróság elé, mely öt, számos enyhítő körülmény figyelembe vételével, 60 korona pénzbüntetésre ítélte. Ártatlansága tudatában azonban ezt is megfölebezte.

— Szórakoztató estély. Az iparosifjak önképző körében, az ipartestületi házban, ma délután 4 órakor ismét szórakoztató estélyt tartanak, amivel Bercezlí Karoly tanító felolvas, Molnár Etelka kisasszony szaval, fuvaladuettet adnek elő Keese Nagy Sándor és egy magát előre megnevezni nem akaró úr, M a h r Gazi: Katsa cigányi adakat ad elő, ifj. Busch Miklós pedig a gróf mofont mutatja be. Az estélyen — mint rendszeren — nem tagokat is szivnsen latnak vendégül.

— Kaszinói közgyűlés. A kaszinóegyesület f. hó 28-án, vasárnapon délután 5 órakor tartja rendszer éves közgyűlését a saját termében. A közgyűlésre a kaszinótárgokat ezúton is meghívja az elnökség.

— Harcias legény. Balog József do rosmái legény a múlt évi szüreti mulatságon összeszóllalkozott Ungi Józseffel. A mulatságból elővett aztán ráesett a nevezettrre és bottal úgy fejen köiintoita hogy Ungi három hétig feküdt meg a szenvedett sérülést. B a l o g o t ezen orvátadásban való virtus kodásáért most a büntető törvényszék egy évi börtönrre ítélte el.

— Elszámolás és köszönetnyilvánítás. A katolikus kör f. hó 14-ki táncmulatsága alkalmakor bevétel volt 226 kor. 60 fillér kiadás 86 kor. 82 fillér, tiszta jövedelme 140

kor. 28 fillér. Fölülfizettek: Vida Károly 5 kor.; Fekete Antal, Bugyi Károly 1.20—1.30 kor.; Bánfalvi Lajos, Makai Antal, Demeter Pal 1—1 kor.; N. N. 80 fill.; Kiss Lidia 60 fill. és Kovács Mihály 40 fillért. A szíves felülfizetőknek halas köszönetet mond Világi István körjegyző.

— Valóságos kincs az emberiség részére a Zoltán-féle kenőcs, melyről számosan, még a tartadalom legelőkelőbb köréből is legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Így: Gróf Auersperg, Hippolit báróné, Daun Kapy Karolina Grófné, Györffy gróf, Markovits báró, Keglevich gróf, Lovag Wiellenhüller József, Nyari Kalman gróf stb., kik mind azt írják, hogy e paratlan szer régi köszvényes és csúsz bajokra pari tapasztalat után gyógyulást hozott. E kiváló kenőcs utveje 2 korona, Zoltán Béla gyógyszerterában Budapestben, Szabadságter.

— Megrögzött tolvaj. P a p Mihály kisteleki lakos csak nemrég szabadult ki a börtönből és ime, ma már ismét ott — melegsik, mert ő csak a börtönben érzi jól magát; orgazdaságról másfél évet, lopásért nyole hónapot töltött a börtönben, melynek levegőjét annyira megszokta, hogy a hideg, fagyos tél szakán visszavágyott a régi meleg cellába. Most azért zárult be mögötte a börtönajtó mert egy honvédszázr őráját és láncát lopta el. A megrögzött tolvaj a Szegedi állomáson fogták el, az óra pedig egy vendéglősnél került meg, akinél azt a jelcs firma elzalogosította.

— Tüdővész gyógyítható. Igaz ugyan, hogy mindenkor klimatikus és diététikus valamint a por eltávolítása a fődolog, amellet azonban a gyógykezelés sem elhanyagolandó. Első helyen aianak a búkfűketrany preparatumok, de korantsem mind egy, barmelyik ilyen preparatumot használjuk. A legjobbnak és legmegelőkelőbbnek — mert teljesen méregtelen és jóízű — a Sirolin-Rocher, a cresot preparatumok idejla, mely minden gyógyszerterában kapható.

*** Műszaki körökből vesszük a hírt,** hogy a Magyar Királyi Államvasutak Gépgyára a kisebb gazdák igényeinek kielégítésére, az eddig gyártott lokomobil és gőzcseplőgéptypusokon kívül a 2 és fel, 3 és 4 lóerejű lokomobilok és gőzcseplőgépek gyártását is megkezdette. — Amint hírlék, az összes lokomobil, gőzcseplőgép, valamint benzintumor gyártmányok lényeges szerkezeti újításokkal látottak el, ami bizonyára érdekelni fogja a gazdálkodással foglalkozó olvasóközönségünket. — Az állami gépgyár vezérigénykegse Budapestben, (V Váci-körút 32.) szívesen nyújt levélebeli kérdézőködke sekre felvilágosítást.

Az Emulsió szó

zsiradék, vagy olaj és víz keverékének vegyületét jelenti. Ha azonban tej és tejfel szolgál keverékül, akkor ez a vegyület a vajzsír-emulsió. A SCOTT-féle emulsióai eljárás szerint a csuksamajolaj ilyen emulsió alakjában kerül forgalomba, ezáltal ép oly könnyen bevehető és emészthető, mint a tej, melynek tápláló és gyógyító hatását nagy mértékben növeli.

A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele a »hátán nagy csukhalat vivő halász« védjegy

Kapható minden gyógyszerterában. Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levéldibeggel beküldés ellenében mint a tveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL.
Városi gyógyszerter: III 2—1
BUDAPEST, IV., Váci-útca 34/50

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Felolvaszerkesztő: BÀNFAly! LAJOS.
Kiadótalajdonos „Szentés és Vidék» könyvnyomda

Övök különlegességek, valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban!

Orvosiilag ajánlva! — Feltétlenül biztos Ára koronaértékben tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10! Előj. felülmúlhatatlan eredeti amerikai újdonság

„Silk Finish Nevertear“

Rendkívüli finomsága és nyújthatósága folytán teljes biztonságot nyújt — Ara tucatonként kor. 10—12. Bouts-americans (rövid mag-övszer), tucatonként 6, 8, 10. Női övszer »Pessarium oclusivum« Mensinga tanár szerint, orvosi rendelre. Ara 3—5 Valódi francia óvó biztonsági szivacsok (safety-sponges) ára tucatonként 6—12 korona.

Uj! Auto vaginal spray! a legbiztosabb és legkényelmesebb női védő külsőlegesség. Sok ezer elismerő nyilatkozattal! Ára 15 korona.

Óvás! Ne engedje magát befolyásoltatni olcsóbb árúkkal, mert csak a valódi eredeti amerikai övszerek felelnek meg a célnak!!! 20—2

Havibaj kötők „DIANA öv“. Haskötők (lógó has köldök, sérv vagy gyomorhaj ellen!) — (Női kiszívás) Gummi-göresér harisnyák

értigulás, dagadt láb és gyermekláb ellen. Mindennemű a betegpótláshoz és betegkezeléshez szükséges higiénikus eszközök eredeti gyári árak mellett.

Kérje ingyen és bérmentve a legújabb kimerítő árjegyzéket zárt borítékban, titoktartás mellett.

Keleti J. orvos-szépséki mű- és kötszer gyártó. A'apítva 1878 Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 27/21. hirdetésre hivatkozó gummiáru rendelésükél 20 százalékos árkedvezményben részesülnek.

Minden könyvkereskedés útján megrendelhető a negyvenhatodik kiadásban megjelent, pályadíjat nyert műve Dr. Müller egészségügyi tanácsosnak,

a megzavart ideg- és szexuális rendszerről.

Bérmentve, borítékban megküldi 1 kor. 20 fillér levélbélyeg ellenében 52—22 CURT RÖBER, Braunschweig.

5 korona és több napi kereset

Házimunka-kötőgép társulat

Keretetnek mindkét nemű egyének, akik gépeiken kötnek. Egyszerű és gyors munka otthon a háznál, egész éven át. — Semmi előismeret nem szükséges. — Teljeség mitem határoz s a munkát mi adjuk el.

Prága, Petersplatz 7, 1—570 Házimunka kötőgép társulat

Thos H. Whittick és társa

50—20

Onodi Géza

I. t. 182. sz. a. háza és alsóróti földje eladó; a ház esetleg bérbe is adó.

EGY KORONÁS

HETI BETÉTES RÉSZJEGYEK MÁR JEGYZHETŐK A Szentesi központi takarékpénztárnál

Kiadó bolthelyiségek.

A Kosuth-utcai Weisz-udvarban egy bolthelyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 2—2

Gallasz József

tanító, III. tized 413. számú háza eladó. — Értekezni lehet vele a kajáni iskolánál. 3—2v

ELADÓ

A Szentesi takarékpénztárnak III. tized 614. sz. háza: Alkut lenet kötni az intézet igazgatójával.

Szentés város polgármesterétől. 15637/1905. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minisztérium 94868/1905. számú rendeletével a Szentés város határában lévő lóálló-mány, öszvérek, öszvérszamarak, a kizárólag teherhordó lovak, málhanyerges és párnákkal ellátott helybenszokásos oly hevederek, melyek kis ládák és kosarak megerősítésére és hordására alkalmasak, továbbá személy és teherszállító automobilon, úti mozdonyok, önműködő mozgonyok és útcá-hengerek, végül a kocsi és szekerek összeszerását elrendelvény, ezen munkálat teljesítésére határidőül 1906. évi január 22. napjától bezárólag 1906. évi február 4-ik napjáig terjedő időt tűzöm ki.

Az összeírás munkálatok helyiségül Dr. Szánthó Lajos jegyzőnek Túl a Kurcán lévő hivatalos helyiségét tűzöm ki, hol az érdekelt felek a bejelentéseket a hivatalos órák alatt —, vasárnapokon azonban csak a délelőtti órákban — megtehetik.

A bejelentést elmulasztók vagy az összeírás alá kerülő állatok vagy járművek számát eltitolók érzékeny pénzbírsággal fogják sújtani.

Szentés, 1906. január hó 18-án.

Dr. Mátéffy,

2—1

polgármester.

Örvényesen védve: Minden utánzás és utányomás büntetendő Törvény notulás nem mentésig

BIRÓ: Vádlott, Ön az egész é utolsó pénzét céltalanul érték és hatás nélküli szerekre pazarolta, dacára annak, hogy úgy mint mindenki, Ön is tudhatta, hogy Thierry féle balzam és centifólia-kenőcs a legmegbízhatóbb és a leghathatósabb szerek minden esetben és ezt a köszönőlevelek erejével lehet bizonyítani.

VÁDLOTT: Sajnos, többször hagytam magamat félrevezetni és minden nekem kínalt érték- és hatás nélküli szerekre folyamodtam, amit azonban őszintén sajnállok.

BIRÓ: A tudatlanság a törvény szerint nem menthető, vagy igazolók Miért nem hozta meg magának Thierry gyógyszerészeti Prégardából a köszönő levelek erejét tartalmazó füzetet, amit bárki is ingyen és bérmentve megkaphat?

VÁDLOTT: Ez a körülmény, sajnálatomra, előttem ismeretlen volt.

BIRÓ: Azon kikötéssel, hogy e mulasztást a jövőben pótolni fogja, most f lmentem azon vád alól, hogy az önmaga és családja iránti gondosságát elmulasztotta De igérje, hogy jövőben óvatosan fog lépni menni és nem veszi majd a sokféle hatás nélküli haszontalan szereket és hamisítványokat s csak a Thierry-fele balzsamot és centifólia kenőcsöt fogja megfelelő hatásuaknak tartani Az egészség törvényeit okvetlen be kell tartanunk, mert ezek elhanyagolása betegségek és a szervek elgyengülése által bűnhődnek Az emberiség segítségére, a betegségek és fájdalmak lecsillapítására legbiztosabban Thierry szeret szolgálnak és senkinek sem kell tovább hiábavalóan szenvedni, ha ezen olcsó szerek minéig a háznál vannak és állandóan alkalmaszakk.

A Thierry-balzsam páratlan szer köhögés, katarzus, mellfájás, tüdővész, toroklob, rekedtség, bronhitis, májelfajulás, gyomorgöresék, kolika, emésztési zavarok és különösen influenza ellen és biztos gyógyulást hoz mindenkinek.

ÁRA 12 kis., vagy 6 dupla-üveg, vagy pedig egy nagy különlegességi üvegnek 5 korona bérmentesen.

Thierry centifólia-kenőcs a netovábbja a szereknek sebek és gyulladások el mell és mellkeményedéseknél, keléseknél, sérüléseknél, karbunkulásokkal kelevényeknél, hólyagoknál és gyermekfeltöréseinél. Megpuhit és megvit minden szálat vagy a testbe jutott idegen dolgot. Idejekorán alkalmazva megakadályoz minden vérméregzést és feleslegessé tesz minden operációt. Egy tégely ára bérmentve 3 korona 60 fillér.

Vatájékoztató füzetet csaknyi elismerőlevellel bárki is ingyen és bérmentve megkapja.

A szerek szétküldése csak a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett történik.

Megrendelési cím: 26—2

THIERRY A. gyógyszerész Pragrada.

Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Raktár Budapeston, Török József gyógytára és D. Egger J. és L. gyógytára. Vértés L. Lugos, valamint minden gyógyszerészben és drogériákba

A. Thierry in Pragrada bei Rohitsch-Sauerbrunn

MEGHIVÁS.

A Szentcséplőkészletár
1906. évi február hó 10-én délelőtt

8 órakor saját házában

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉST TART,

melyre a t. részvényesek
tisztetettel meghívataknak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.
2. Mérleg előterjesztése. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése. A tiszta jövedelem felosztása és az osztalék kifizetési határidejének megállapítása.
3. Igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Csongrád megye jóléti bizottságának megkeresése a társaság állami adójának a bizottság pénztárába leendő befizetése iránt.
5. Igazgatósági javaslat az alapszabályok módosítása iránt.
6. Az alapszabályok 27. §-ának 8. pontja értelmében netán benyújtott indítványok tárgyalása.
7. Elnök, alelnök, 6 igazgatósági tag, 5 felügyelő bizottsági tag választása. Szentcséplők, 1906. január 16-án.

FEKETE MÁRTON,
kir. tanácsos elnök.

JEGYZET: A mérleg — a részletekkel feltüntetett mellékletekkel együtt az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések — az alapszabály módosítási tervzet — az intézet hivatalos helyiségében. A közgyűlés napjára a részvényesek számára közzemlére vannak kitéve.

Az alapszabályok 24. §-a értelmében a szavazni kívánó részvényes — a szavazáshoz szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet hivatalos helyiségében átvetheti — ha magát a közgyűlést megelőzőleg legalább 30 nappal saját nevére írott részvényével igazolta.

Kiadó lakás.

2, esetleg 3 szobás lakás, a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel együtt, Szent-György naptól kezdve, a III. t. 202. szám alatti (Flesch Lipót-féle) hában kiadó. Felvilágosítást ad dr. Friedmann Gyula rabbi. 2-1

ÜGYVÉDI IRODA MEGNYITÁS.

Dr. Albertényi Adolf Szentcséplők
Kurcparton I. tized 4. számú házában
(megyeházzal átellenben) ügyvédi irodát nyitott. 3-1

Szentcséplők, 1906. január hó.

A reklám

Allandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az életető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő

BUDAPEST, VII., Erzsébet-utca 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetések és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségtérletek és ter-
vezetek ingyen!

Dr. Komáromi Péter

Sántha Ferencznek 61

1 hold nagyhegyi homokos talajú szőlője eladó. — Ertekezni lehet I. tized 222. sz. alatt a Céh-házzal, szemben.

Özv. Götzl Illésné

III. t. 152. számú háza kedvező feltételek mellett eladó. — Ugyanott több rendbeli szoba bútor van eladó. 1-1

A szentesi

KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR

kötelezvényi és bekebelezési bélyeg nélkül, tehát illetékmentesen és mindegyik díj nélkül konvertál kölcsönök 10 évtől kezdve egészen 65 évig terjedő időre 100 frt után 2 frt 30 krtól kezdődő félvívű tőke és kamattörlesztéssel. Új kölcsönöket pedig a egymersékeltebb kamattalab mellett ad.

Iroda-áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni miszerint közel 30 év óta

V. Föld-utca 3. szám alatt éteztet hirdetési irodám, a ház lebontása folytán, f. é. november hó 1-én

Budapest, V., Mérleg-utca 12. sz. alá

helyeztem át. Kötő tisztelettel

Eckstein (Elek) Bernát
hirdetési irodája

Budapest, V., Mérleg-utca 12. szám.

Telefon 36-24

Eladó házrész.

A Petőfi-utcában, a Nyír Dániel-féle ház egy negyedrésze eladó.

Ertekezni lehet ez iránt lapunk szerkesztőjével. (1)

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller göttés

egy rézionak bizonyult háziárok, mely több mint 30 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult közvényű, csejmal és meghűtéseket bedarálto-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Eliny hamifitrányól mált borásziárok óvatnak legyünk és csak olyan ávagt fogadjunk al, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cég-
jeggyessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegben 50 fillér, 1 bor. 40 f. és 2 kocsa és ágyaráván minden gyógyszerben kapható. — Bősbár: Türek löcsöz gyógyszeremél, Budapest.

Richter Gyógyszerárda
és „Árny árnyában”, Prágában.
Elsőosztályú Farm. Széchenyi utca 12.

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK,

SZALMAPRÉSEK GŐZHAJTÁSÁRA

ARATOGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRANAK

VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL

15-1

BUDAPEST, V., Váci-körút 32. szám.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bermentve küldünk. — Kerületi képviselő Markus József OROSHÁZA.